



**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 1 (3)
2024**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

1

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2024

UDK: 818.213

BBK: 84.61

B- 29

Butun kuch va salohiyatimizni yagona ulug‘ maqsadimiz – Yangi O‘zbekistonni barpo etishga qaratamiz.

Yangi O‘zbekiston – bu, avvalo, yangi iqtisodiy munosabatlar, yangi iqtisodiy dunyoqarash demakdir.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Shavkat Mirziyoyev

Все свои силы и потенциал мы направим на достижение нашей общей великой цели - построение нового Узбекистана. Новый Узбекистан – это, прежде всего, новые экономические отношения, новое экономическое мировоззрение.

Президент Республики Узбекистан
Шавкат Мирзиёев

© Yangi O‘zbekiston iqtisodiyoti

© «*KLASSIC PRINT*» nashriyoti

Ilmiy-uslubiy jurnal 1.09.2022-yildan boshlab chiqa boshlagan, yiliga 6 marta chop etiladi.

Ta'asischi:

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI

Bosh muharrir

Bosh muharrir o'rinbosari

Mas'ul kotib

i.f.d., prof. A.Qodirov

PhD, dots. X.X.Rejapov

PhD. K.A.Muxitdinova

Jamoatchilik kengashi:

Prof. I.U.Madjidov (rais), prof. Sh.Toshmatov, PhD E.Yodgorov, i.f.n., dots. A.T.Umarov, i.f.d., prof. A.Qodirov

Tahrir hay'ati:

Prof. Sh.O.Toshmatov, i.f.d., prof. A.Qodirov, prof. A.V.Vaxabov, prof. X.P.Abdulqosimov, prof. F.T.Egamberdiyev, prof. Sh.K.Yo'ldashev, prof. A.M.Sodiqov, prof. Q.Muftaydinov, prof. K.Ubaydullayev, i.f.d. Q.K.Mambetjanov, prof. I.Y.Umarov, i.f.d. B.Tagayev, i.f.d. Z.T. G'oiqnazarova, i.f.d., G.N.Maxmudova, prof. P.Z.Xashimov, i.f.d., dots. X.X.Rejapov, dots. A.T.Umarov, i.f.d. B.B. Baxtiyorov, dots. Sh.S.Nasretdinova, dots. B.B.Mullaboyev, dots. Z.Jumaqulov, dots. N.A.Artiqov, dots. K.A.Muxiddinova, dots. D.I.Ro'ziyeva, dots. A.Ambartsumyan, dots. A.Boboyev, dots. X.Baratov, dots. N.A.Kudratxodjayeva, dots. M.I.Saidkarimova, dots. N.Z. Umarova, PhD K.Jabborov, PhD Sh.Abdullayeva.

Tahririyat manzili:

10095, Toshkent - 95, Universitet ko'chasi, 4. tel: (+99899) 821-20-72

Журнал сайти: <https://journal.econuu.uz>

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administrasiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikasiyalar agentligi tomonidan 17.07.2022-yilda № 4715-son bilan ro'yxatga olingan.

Buyurtma: ISSN 978-9943-5256-3-4

Jurnal OAK ro'yxatiga 2023 yil 1 iyuldan kiritilgan (OAK rayosat qarori 04.07.2023 yil № 340/3).

Jurnalda ma'lumotlar bosilganda dalillar ko'rsatilishi shart. Jurnalda chop etilgan ma'lumot va keltirilgan dalilarning aniqligi uchun muallif javobgardir.

“Yangi O'zbekiston iqtisodiyoti” № 1. 2024

MUNDARIJA

Вахабов А.В., Хажибакиев Ш.Х. Хитой иқтисодий ривожланиш стратегиясининг трансформациялашуви: муаммолар ва истиқболлар.....	6
Шоҳазамий Ш.Ш., Сайдирасулов Л.А., Абдул Ж.М. Янги Ўзбекистон тараққиёти шароитида исломий молияни самарали жорий қилиш: тенденция ва муаммолар, ечимлар.....	16
Tagaev B., Lu Diying Implications of china’s agricultural circular economy for Uzbekistan....	24
Даминов О.О., Янгибаев А.И. Газдизелли қурилмали машина-трактор агрегатининг иқтисодий самарадорлигини ошириш.....	31
Турғунов Ғ.Н. Ишчи кучи миграцияси ва иқтисодий ўсиш ўртасидаги боғлиқликнинг асосий омиллари ва ривожланиш тенденциялари.....	36
Хакимов Ж.О., Рахмонов Э.Ч. Двигателларни такомиллаштириш асосида уларнинг нархи ва эксплуатация харажатларининг иқтисодий самарадорлигини ошириш.....	39
Файзиева Ш.Р. Современные методы и инструменты управления в эпоху цифровой экономики.....	43
Махмудов Р.Г. Waste to energy - технология, способствующая устойчивому развитию региона.....	47
Mamadieva G.S. An’anaviy va islom banklari faoliyatining qiyosiy tahlili.....	53
Тилляходжаев А.А. Маркетинг стратегиясини ишлаб чиқишнинг илмий-услубий йўналишлари.....	56
Umarov I.Y. Xizmat ko’rsatish sohasida aholi bandligi, uning farovonligi, yashash sifati va darajasini uchinchi renessansi shakllantirish sharoitida oshirish.....	61
Quliev N.H. Elektron tijorat muhitini shakllantirishda raqamli texnologiyalar.....	65
Raxmatov J.Sh. Korxonalar marketing tahlilini tashkil etishda Monte-Karlo simulyatsiyasi modelining afzalliklari.....	68
Абулкасимов Х.П., Муродхўжаева Ф.М. Наманган вилоятида маҳаллий саноатни жойлаштириш ва ривожлантириш асосий йўналишлари.....	73
Базарова Г.Г. Безработица, ее экономические и социальные проблемы и пути решения.	79
Захирова Г.М. Хизматлар соҳасини шакллантиришга таъсир этувчи омиллар.....	84
Норбаева М.А. Валюта сиёсатини ривожлантириш йўллари.....	88
Нажимов И.П. Қорақалпоғистон Республикасида қурилиш материаллари саноати корхоналарини самарали ривожлантириш истиқболлари.....	97
Убайдуллаев К., Халимова Д.О. Влияние мелиоративного состояния на эффективность производства и пути ее улучшения в Республике	101
Vakaeva M.A. Sog’liqni saqlash sohasida buxgalteriya hisobini tashkil etishning alohida xususiyatlari.....	106
Гиясов С.А. Вопросы повышения эффективности использования налогового механизма в целях развития инновационной экономики.....	110
Абдуллаев М.Ғ. Sanoat korxonalarini raqamlashtirish sharoitida personalni boshqarishning zamonaviy tizimini joriy etish.....	118
Абиткариев А.М. Теоретический анализ понятия «человеческий капитал».....	121
Баев Х.И., Адилов Б.Б. Аҳоли турмиш даражасини юксалтириш ва камбағалликни қисқартириш масалалари.....	127
Tursunov A.M. Merkantilizm maktabi va uning iqtisodiy tafakkur tarixidagi o’rni.....	133
Ғиёсов А.А. Самарали солиқ маъмурчилигини – иқтисодиётда хуфиёна даромадлар кўламини камайтириш гаровидир.....	136

Каримов Д.М., Вахабжанова Ж.В. Концепция теневой экономики в современной экономической теории и тенденции развития в Узбекистане.....	145
Toshev F.Z. O‘zbekistonda “yashil energetika”ni rivojlantirishda soliq imtiyozlaridan samarali foydalanish imkoniyatlari.....	156
Мамажонова О.А. Бошқарув жараёнида инновациялардан фойдаланишга бағишланган назариялар ва ёндошувлар.....	159
Ғуломов Ш. Уй хўжалиги сектори иқтисодий хавфсизлигини таъминлашнинг хориж тажрибалари ва улардан Ўзбекистонда самарали фойдаланиш йўналишлари.....	166
Umurzakova Z.S. Kadrlardan foydalanish samaradorligini oshirish yo‘nalishlari.....	172
Исраилова Д.К. Давлатнинг ташқи миграция сиёсати ва уни тартибга солиш моделлари	177
Mambetjanov Q.Q., Bahromov Sh.F. O‘zbekistonda samarali bandlikni taminlashlashning ustuvor yo‘nalishlari.....	185
Kariyeva L.S. Iqtisodiy o‘shishning institutsional jihatlari.....	190
Yusupova J.K. Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida innovatsiyon boshqaruvning funktsiyalari va usullarining xususiyatlari.....	193
Zufarova G.A. Тадбиркорлик ва бандлик масалалари.....	197
Мамажонова О.А. Бошқарув жараёнида инновациялардан фойдаланишга бағишланган назариялар ва ёндошувлар.....	198
Nigmatova D. Z. Personalni o‘qitish - xodimlarni boshqarish jarayonining asosiy elementi sifatida.....	200
Ким Т. В., Гайратов А. Укрепление глобальной финансовой безопасности: комплексный анализ мер по борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма (ПОД/ФТ).....	205
Ғафуров О. Ғ. Миллий валюта курси ва унга таъсир этувчи омиллар.....	211
Odinayev D. Sh. O‘zbekistonda hududlar iqtisodiy salohiyatdan samarali foydalanish muammolari.....	218
Alimova G.A. Davlat budjeti xarajatlari va ularning tasniflanishi.....	227
Qalmuratov B. S., Bayniyazova M.P. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida klaster yondashuvi mintaqada sanoat siyosatini shakllantirishning asosiy ustuvor yo‘nalishi sifatida...	230
Мараимова У.И. Ривожланаётган мамлакатлар корхоналари бошқарувида маркетинг фаолиятининг ўзига хос хусусиятлари.....	235
Djabbarov R. A. O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyot rivojlanishining statistik tahlili.....	240
Abulkasimov H. P., Tog‘aymurodova K.Sh. Iqtisodiy xavfsizlik bo‘yicha nazariy qarashlarning rivojlanishi.....	245
Mavlyanov A. M. sanoat korxonalarida boshqaruv samaradorligini oshirishning xorijiy tajribalari.....	249
Karimov M.A. Oziq-ovqat sanoati korxonalarida boshqaruvida raqamli texnologiyalar tizimidan	253
Сайидфозил З. Содиқов Авазбек Мадаминович - Ҳаёт ва ижод йўлига айрим чизгилар..	257
Хошимов П.З., Режапов Х.Х. Юлдашев Шухрат Ганиевич - Кенг қамровли олим ва моҳир муаллим.....	262

УДК: 338.465.4

**SOG‘LIQNI SAQLASH SOHASIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING
ALOHIDA XUSUSIYATLARI**

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕТА В СФЕРЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

**SPECIFIC CHARACTERISTICS OF THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING IN THE
FIELD OF HEALTH CARE**

Bakaeva Moxira Axrorovna

Buxoro davlat universiteti Iqtisodiyot kafedrasi katta o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada mamlakatimiz sog‘liqni saqlash tizimi, ushbu tizimdagi iqtisodiy muammolar, buxgalteriya hisobini qo‘llash jarayoni, buxgalteriya hisobini qo‘llash tizimidagi mavjud muammolar va echimlar haqida tahliliy ma’lumotlar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisobotlar, budjetlashtirish, daromadlar aylanishini boshqarish, xarajatlarni hisobga olish, ichki nazorat, muvofiqlik va me’oriy hisobotlar, elektron sog‘liqni saqlash yozuvlari (EHR) integratsiyasi, grantlar va moliyalashtirishni boshqarish.

В данной статье представлена аналитическая информация о системе здравоохранения нашей страны, экономических проблемах в этой системе, процессе применения бухгалтерского учета, существующих проблемах и решениях в системе применения бухгалтерского учета.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, финансовая отчетность, бюджетирование, управление циклом доходов, учет затрат, внутренний контроль, соблюдение требований и нормативная отчетность, интеграция электронных медицинских записей (ЭМК), управление грантами и финансированием.

This article provides analytical information about the healthcare system of our country, economic problems in this system, the process of applying accounting, existing problems and solutions in the system of applying accounting.

Key words: accounting, financial reporting, budgeting, revenue cycle management, cost accounting, internal controls, compliance and regulatory reporting, electronic health record (EHR) integration, grants and funding management.

Sog‘liqni saqlash sohasida buxgalteriya hisobini tashkil etish moliyaviy operatsiyalarni boshqarish, budjetlashtirish va normativ talablarga rioya qilishni ta’minlashni o‘z ichiga oladi.

Sog‘liqni saqlash buxgalteriya hisobi umumiy yoki biznes hisobiga taalluqli bo‘lmagan bir nechta noyob jihatlarni o‘z ichiga oladi. Katta va kichik sog‘liqni saqlash muassasalari xususiy sug‘urta va hukumat tomonidan qo‘llab-quvvatlanadigan dasturlar kabi bemorlarning to‘lovlari bilan bog‘liq qatlamli iqtisodiy tarkibiy qismlarning murakkabliklari bilan shug‘ullanishi kerak. Ular daromad va pul oqimini kuzatish kabi an’anaviy va muntazam buxgalteriya jarayonlari bilan bir qatorda mavjud.

Sog‘liqni saqlash tizimining pullik tovon to‘lashdan qiymatga asoslangan kompensatsiyaga o‘tish davom etayotgani tashkilotlarning xarajat va sifat uchun javobgarligini har qachongidan ham muhimroq ekanligini anglatadi. Bundan tashqari, ma’lumotlar tahlili va mustahkam elektron

sog‘liqni saqlash yozuvlari (EHR) kabi texnologik innovatsiyalarning ortib borayotgan mavjudligi sog‘liqni saqlash samaradorligini yanada soddalashtirishi mumkin, bu esa operatsion xarajatlardan tortib to bemorni to‘lashgacha bo‘lgan turli yo‘llar bilan muassasaning daromadiga bevosita ta‘sir qilishi mumkin.

Bu va boshqa murakkabliklar sog‘liqni saqlash buxgalteriyasini dinamik, qiziqarli kasbga aylantiradi, lekin u ham odamlardan sog‘liqni saqlashda buxgalteriya hisobi qanday ishlashini to‘liq tushunishni talab qiladi. Shunday qilish, bu murakkabliklarni sezilarli darajada boshqarish mumkin bo‘lgan poydevor yaratishga yordam beradi. Sog‘liqni saqlash hisobi nima?

Asosiysi, sog‘liqni saqlash buxgalteriya hisobi boshqa professional buxgalteriya rollari bilan bir qator o‘xshashliklarga ega. Masalan, sog‘liqni saqlash bo‘yicha buxgalterlar hisobotlarni tahlil qiladi, moliyaviy yozuvlarni yuritadi va pul oqimi tahlillarini kuzatib boradi. Sog‘liqni saqlash buxgalteriya hisobi va buxgalteriya hisobining boshqa turlari o‘rtasidagi asosiy farq ushbu funktsiyalarning sog‘liqni saqlash bilan bog‘liq murakkab qatlamlarini o‘z ichiga oladi.

Ushbu qatlamlar bemorlar, sug‘urta kompaniyalari, sog‘liqni saqlash tashkilotlari, farmatsevtika kompaniyalari va davlat idoralari kabi sog‘liqni saqlash bilan bog‘liq bir nechta tomonlarni ifodalaydi. Ushbu kichik to‘plamlarning har biri o‘z buxgalteriya hisobi va moliyaviy nuanslari bilan birga keladi va ular ba‘zan bir-biriga bog‘lanadi. Masalan, to‘lovni kuzatish, odatda, bemorlar, tashkilotlar va sug‘urta kompaniyalari pullarini kuzatishni o‘z ichiga oladi.

Sog‘liqni saqlash tashkilotlari uchun buxgalteriya hisobi. Sog‘liqni saqlashda buxgalteriya hisobi umumiy qabul qilingan buxgalteriya tamoyillariga (GAAP) amal qiladi. Shunga ko‘ra, umumiy buxgalteriya hisobining ko‘plab asosiy va ilg‘or tushunchalari ushbu tamoyillarni qo‘llaydi, shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan.

Hisoblash - bu biznesga daromadlar va usullarni olish yoki to‘lashdan oldin ularni olish uchun oldindan belgilab qo‘yilgan model. Tibbiy yordam' chiqarish yordam ushbu model tranzaktsiyani ishlab chiqarishni ishlab chiqarishdan so‘ng tizimga kreditlar va debetlarni kiritadi, masalan, xonaga tashrif yoki retsept uchun.

Ushbu sog‘likni saqlab qolish uchun chorak vaqt yoki yil kabi ma‘lumot olish mumkin bo‘ladi. Boshqa tomondan, naqd pul hisobi faqat operatsiya yakunlangandan keyin daromad qayd etadi. Bu oddiy, tushunarli usul bo‘lib, buxgalteriya hisobi talablari unchalik murakkab bo‘lmagan ayrim sohalarda mahsulotlar bo‘lishi mumkin. Aksariyat tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi tashkilotlar davlat va xususiy tashkilotlar tomonidan moliyalashtiriladi. Katta kasalxonada buxgalterlar yuzlab turli to‘lovchilarning daromadlarini hisob-kitob qiladi. Har bir to‘lov turidan olingan daromadning bir qismi kasalxonaning rentabelligi uchun juda muhimdir.

Sog‘liqni saqlash sohasidagi buxgalterlar duch keladigan umumiy holat debitorlik qarzlari kreditlarning to‘planishi hisoblanadi. Bu to‘lovchilardan va yoki bemorlardan xizmat ko‘rsatish uchun yig‘ilgan summa qarz miqdoridan kattaroq bo‘lganda sodir bo‘ladi.

Sog‘liqni saqlash hisobi alohida ahamiyatga ega. Bu sog‘liqni saqlash buxgalteriya hisobiga taalluqlidir. Ish ko‘pincha umumiy tibbiy xizmat sifatini yo‘qotmasdan, muassasaning bemorlarni parvarish qilish strategiyalarini moliyaviy jihatdan samaraliroq qilish yo‘llarini topishni o‘z ichiga olishi mumkin. Shunday qilib, sog‘liqni saqlash bo‘yicha buxgalterning ishi sog‘liqni saqlash tashkilotining yakuniy maqsadi - bemorlarning natijalarini potentsial yaxshilashda samarali bo‘lgan tejamkor yordam ko‘rsatishning muhim tarkibiy qismidir. Ushbu komponent sog‘liqni saqlash buxgalteriya hisobini o‘rganish uchun buxgalteriya hisobining noyob qoniqarli sohasiga aylantirishi mumkin.

Buxgalteriya hisobining foydalari juda katta. Umuman olganda, samarasiz buxgalteriya - bu sog‘liqni saqlash biznesingizning rentabelligini va oxir-oqibat muvaffaqiyatini cheksiz ravishda buzishi mumkin bo‘lgan nuqson bo‘lib hisoblanadi. Demak, funktsional buxgalteriya tizimiga ega bo‘lish biznesning uzluksiz ishlashi uchun zaruriy shartdir.

Yuqoridagi mulohazalardan kelib chiqib biz quyida sog‘likni saqlash sohasida buxgalteriya hisobini tashkil etishning afzalliklari sohaga joriy qilish kerak deb hisoblaymiz.

1. Aniq yozuvlarni taqdim etish.

Samarali buxgalteriya hisobi sizning biznesingizning moliyaviy operatsiyalaridan xabardor bo‘lish imkonini beradi. U kunlik operatsiyalarni to‘liq tekshirishni ta‘minlaydi, shuning uchun siz istalgan vaqtda uning moliyaviy holatini aniq bashorat qilishingiz mumkin. Bundan tashqari, izchil buxgalteriya hisobi sizga moliyaviy hisobotlarni tezda tayyorlash, soliq majburiyatlarini hisoblash va pul oqimlarini samarali boshqarish imkonini beradi.

2. Haqiqiy budjetlashtirish.

To‘g‘ri hisoblarsiz, real budjetlarni yaratish sarobga aylanadi. Shuning uchun yaxshi kitoblarni saqlash juda muhim, chunki siz xarajatlar va daromadlarni to‘g‘ri kuzatib borishingiz va keyin daromadlarni mos ravishda taqsimlashingiz mumkin. Boshqacha qilib aytganda, izchil buxgalteriya hisobi bilan biznesingiz optimal ishlash uchun real budjetlarni ishlab chiqishni talab qiladi.

3. Muvofiqlikni oshirish.

Sog‘liqni saqlash biznesida funktsional buxgalteriya bo‘limiga ega bo‘lish qonunchilikka rioya qilish asosi bo‘lib xizmat qiladi. Soliq to‘g‘ri hisob-kitoblari va boshqa qonun hujjatlarida belgilangan chegirmalar o‘z vaqtida amalga oshirilishi va o‘tkazilishini ta‘minlaydi. Bundan tashqari, bo‘limda professional xodimlar bo‘lishi sizning korxonangiz GAAP (Umumiy qabul qilingan Buxgalteriya Hisobi Prinsiplari) ga mos kelishini ta‘minlaydi, chunki ularning kasbi har qanday o‘zgarishlardan xabardor bo‘lishni talab qiladi.

4. Biznes samaradorligini baholash.

Samarali buxgalteriya hisobi zamonaviy moliyaviy hisobotlarga aylanadi. To‘g‘ri yozuvlar yordamida siz biznes samaradorligini osongina baholashingiz mumkin, chunki ular sizning moliyaviy ahvolingiz - kassadagi naqd pul, debitorlik, kreditorlik qarzlari va boshqalar haqida aniq tasavvur beradi. Bu sizga to‘g‘ri va o‘z vaqtida moliyaviy qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Shunga qaramay, ishonchli buxgalteriya hisobotlari kreditorlar va moliyachilar oldida sizning ishonchingizni oshiradi, chunki ular sizning faoliyatingizni baholashda ularga ishonishlari mumkin.

5. Malakali buxgalteriya xodimlarini yollash.

Buxgalterlar sog‘liqni saqlash korxonalarida muhim ahamiyatga ega, chunki ular muhim yozuvlarni saqlashga yordam beradi. Malakali buxgalteriya xodimlariga ega bo‘lish ko‘plab moliyaviy va muvofiqlik tuzoqlaridan qochishga yordam beradi. Sizga ilg‘or tajribalar bo‘yicha maslahat berishdan tashqari, malakali buxgalteriya xodimlari moliyaviy hisobotlarni o‘z vaqtida tayyorlashga yordam beradi va umuman buxgalteriya hisobi funktsiyasining uzluksiz ishlashini ta‘minlaydi. Buxgalterlar, shuningdek, moliyaviy prognozlarni tayyorlashlari va firibgarlik orqali mumkin bo‘lgan daromad yo‘qotilishini bartaraf etish uchun nazoratni tashkil qilishlari mumkin. Ichki buxgalteriya xodimlari bilan da‘volarni boshqarish ham samaraliroq bo‘ladi. Jamoa rad etilgan da‘volarni bajarmasdan, ob‘ektning daromadini yo‘qotmasligini ta‘minlash uchun tizimli kuzatuvlarni amalga oshirishi mumkin.

6. Buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish.

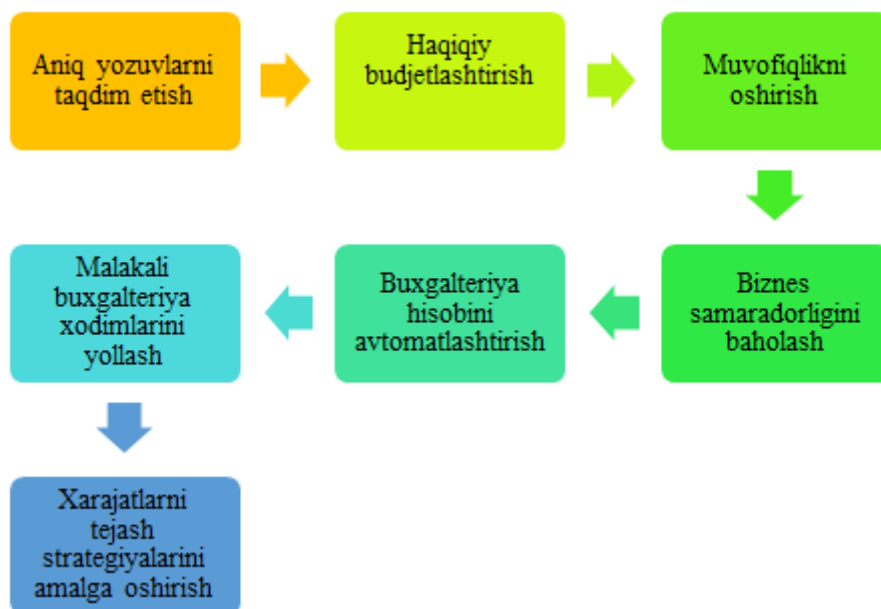
FinTechning[1] paydo bo‘lishi biznesning moliyaviy jarayonlarini sezilarli darajada oshirdi. Avtomatlashtirish dasturiy ta‘minotining boshlang‘ich xarajatlari juda katta bo‘lsa-da, avtomatlashtirilgan tizimlarga o‘tish moliyaviy imkoniyatlarni oshiradi. Xarajatlarni qisqartirishdan tashqari, uzoq muddatda samaradorlikni oshiradi, bu esa unumdorlik va rentabellikni sezilarli darajada oshiradi.

Moliyaviy texnologiya (Fintech nomi bilan tanilgan) moliyaviy xizmatlarni etkazib berish va ulardan foydalanishni yaxshilash va avtomatlashtirishga intiladigan yangi texnologiyani tavsiflash uchun ishlatiladi. Asosiysi, fintech kompaniyalarga, biznes egalari va iste‘molchilarga moliyaviy operatsiyalari, jarayonlari va hayotini yaxshiroq boshqarishda yordam berish uchun ishlatiladi. U kompyuterlar va smartfonlarda qo‘llaniladigan maxsus dasturiy ta‘minot va algoritmlardan iborat. Fintech, so‘z, "moliyaviy texnologiya" ning qisqartirilgan birikmasidir.

7. Xarajatlarni tejash strategiyalarini amalga oshirish

Sifatli va qulay tibbiy yordam ko‘rsatish har bir tibbiyot xodimining orzusidir. Sog‘liqni saqlash muassasalari xizmatlarni iloji boricha arzonroq qilishga intilishlariga qaramay, daromadli bo‘lib qolishi kerak. Biroq, bu muvozanatni saqlash ko‘pchilik uchun qiyin maqsad bo‘lishi

mumkin, ammo bunga erishib bo‘lmaydi. Bunga erishishning usullaridan biri bu xarajatlarni iloji boricha kamaytirishdir. Shunday qilib, siz foyda marjasiga ta’sir qilmasdan narxlarni pastga qarab sozlashingiz mumkin. Ichki buxgalteriya funksiyasi yordamida siz tejamkorlik strategiyalarini osonlik bilan amalga oshirishingiz mumkin. Malakali jamoaga ega bo‘lish, shuningdek, ko‘p vaqt talab qiladigan vazifalarni hal qilish va oxir-oqibat xarajatlarni kamaytirish uchun avtomatlashtirishni o‘rganishga imkon beradi. Buning evaziga bu ish unumdorligini oshirishga va natijada rentabellikni oshirishga olib kelishi mumkin.



Tadqiqotlarni amalga oshirish jarayonida quyidagicha xulosa keltirildi. Sog‘liqni saqlash sohasida buxgalteriya hisobini tashkil etish jarayoni ko‘p vaqt talab qiladigan murakkab jarayon bo‘lib hisoblanadi. Bu sohada yuritiladigan barcha hisobotlar kerakli vazirliklar va yuqori tashkilotlar tomonidan alohida nazoratga olinadi. Shu sababli buxgalterlar tomonidan har bir jarayonni alohida amaliy ko‘nikma va bilimlar asosida tahlil qilish maqsadga muvofiq bo‘lib hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. <https://www.imf.org/external/np/eu2/kyrgyz/pdf/isayev.pdf>
2. https://president.uz/oz/pages/view/strategy?menu_id=144
3. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099515108112240110/pdf.pdf>
4. <https://lex.uz/acts/-1994789>
5. <https://www.soliq.uz/page/investitsiya-muhiti-va-ozbekiston-soliq-siyosati>
6. <https://review.uz/uz/post/dunyo-mamlakatlarida-investorlar-uchun-taqdim-etilgan-soliq-imtiyozlari>
7. Giyazova N. B., Bakayeva M. A., Giyazov B. B. Public Financial Control Policy And Its Theoretical Foundations //Miasto Przyszłości. – 2022. – C. 128-130.
8. Kayimova Z. A., Bakayeva M. A. The Role of Islamic Finance in the Capital Market in Uzbekistan //European journal of innovation in nonformal education. – 2022. – T. 2. – №. 1. – C. 370-373.
9. Narzullayeva G. S., Bakayeva M. A. Creative Management: Creative Opportunities In Business Process Management //American Journal Of Social And Humanitarian Research. – 2022. – T. 3. – №. 12. – C. 58-63.
10. Axrorovna B. M. The Importance of Digitizing the Tax System //european journal of business startups and open society. – 2022. – T. 2. – №. 11. – C. 1-5.
11. Bakayeva M. The impact of tax and customs privileges on the prosperity of the population //центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2022. – T. 11. – №. 11.

12. Gulchehra n. Reforms in new uzbekistan: their economic and financial significance //центр научных публикаций (buxdu.uz). – 2023. – Т. 33. – №. 33.
13. Bustonovna D. Z. Digital technologies in shaping the e-commerce environment //Gospodarka i Innowacje. – 2023. – Т. 41. – С. 316-320.
14. Jumayeva Z. Theory of market equilibrium, supply and demand //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 740-743.
15. Bostonovna D. Z. Conceptual basis of improvement of bank audit in commercial banks //imras. – 2023. – Т. 6. – №. 6. – С. 118-124.
16. Bustonovna J. Z. Peculiarities of the agricultural economy in the countries of the european union //Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities. – 2023. – Т. 11. – №. 5. – С. 1256-1260.
17. Bostonovna D. Z. Ways of using reengineering in enterprises //International Journal of Education, Social Science & Humanities. Finland Academic Research Science Publishers. – 2023. – Т. 11. – №. 7. – С. 430-435.
18. Bostonovna D. Z. Conceptual basis of improvement of bank audit in commercial banks. В International Multidisciplinary Research in Academic Science (IMRAS)(Т. 6, Выпуск 06, сс. 118–124). Zenodo. – 2023.
19. Bostonovna D. Z. Use of foreign experience in improving the organizational structure of commercial banks //International Journal of Education, Social Science & Humanities. Finland Academic Research Science Publishers. – 2023. – Т. 11. – №. 9. – С. 607-613.
20. Bustonovna J. Z. Investments in human capital and peculiarities of this process in uzbekistan //International Journal of Education, Social Science & Humanities. Finland Academic Research Science Publishers. – 2023. – Т. 11. – №. 8. – С. 36-44.
21. Jumayeva, Z. (2023). Basics of national economic development. Modern Science and Research, 2(12), 296–300. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/26701>

УДК: 336.22(575.1)

ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАЛОГОВОГО МЕХАНИЗМА В ЦЕЛЯХ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ

ИННОВАЦИОН ИҚТISODIЁТИНИ РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДИДА СОЛИҚ МЕХАНИЗМАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАЛИГИНИ ОРТТИРИШ МАСАЛЛАРИ.

ISSUES OF INCREASING THE EFFICIENCY OF USING THE TAX MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT OF AN INNOVATIVE ECONOMY

С.А.Гиясов

доктор экономических наук, доцент, Начальник отдела
Национальный университет Узбекистана имени Мирзо Улугбека

Аннотация

В данной статье рассматриваются некоторые актуальные вопросы по повышению эффективного применения налогового механизма, в частности налоговых льгот в целях развития инновационной экономики Узбекистана. Изложены и даны комментарии к исследованиям, проводимыми в данной сфере ведущими международными финансовыми институтами, научно-исследовательскими центрами, а также престижными высшими учебными заведениями и научными институтами развитых стран. Приведен сравнительный анализ текущего состояния инновационного развития экономики страны. Кроме того, в

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali 1-son 2024 yil*

Muassis: Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti

Muharrirlar:

dots. N.A.Kudratxodjayeva

Texnik muharrir:

I.M.Nigmatullayev

Ro‘yxatdan o‘tish tartibi № 4715

Jurnaldan ko‘chirib bosilganda «Yangi O‘zbekiston iqtisodiyoti» dan olindi, deb yozilishi shart

Chop etishga tavsiya etildi: 26.02.2024 nusxa 25

Format 70x108 1/8. Shartli bosma taboq 22,0. Buyurtma №__1__

Sotuvda kelishilgan holda

ООО «KLASSIC PRINT» MCHJ bosmaxonasida chop etilgan.

Toshkent sh., Chilonzor ko‘chasi 19, 28-uy

Учредитель: Национальный университет Узбекистана имени Мирзо Улугбека

Редакторы:

доц. М.И.Саидкаримова

Тех. редактор:

И.М.Нигматуллаев

Регистр № 4715

При использовании материалов журнала «Экономика Нового Узбекистана» необходимо сделать на него ссылку

Подписано к печати: 26.02.2024

Формат 70x108 1/8. Усл. печ. л. 22,0 Тираж 25 экз. Заказ №__1__

Цена договорная

Отпечатано в типографии ООО «KLASSIC PRINT» г. Ташкент, ул Чилонзор 19, 28 дом.

Founder: The National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

Editors:

I.M.Nigmatullayev

Technical editor:

I.M.Nigmatullayev

Registration № 4715

When copying the entire journal material, it should be indicated that material was taken from the journal: “The economy of New Uzbekistan”.

Signed for printing: 26.02.2024

Format 70x108 1/8. The number of printed pages accepted 22,0. Circulation 25 copies.

The order № 1

Cost agreed.

Printed at the Tashkent ООО «KLASSIC PRINT» MCHJ. Press. Tashkent, Chilanzar street 19, 28.

1

ISBN 978-9943-5256-3-4

Qog‘oz bichimi 60x84 1/16. Times New Roman
garniturasida terildi.

Ofset uslubida oq qog‘ozda chop etildi.

Nashriyot hisob tabog‘i 22, Adadi 25. Buyurtma № 1

Bahosi kelishuv asosida

OOO «KLASSIC PRINT» MCHJ MChJ

bosmaxonasida chop etildi.

Manzil: Toshkent shahar Chilonzor tumani,

Chilonzor ko‘chasi 19, 28-uy